

Liite 1

Työelämän edustajien taitojen kehittämiseen kehitettyjä koulutuksia ja toimenpiteitä

VIERKO – HANKE TP5: TYÖELÄMÄN MONINAISUUDEN
TUKEMINEN

MINNA UUSI-SIMOLA JA PIRITA NIEMI, TYÖTEHOSEURA RY

Rahoittaja:

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Sisällys

1. Oppilaitosten kehittämät koulutukset ja toimet työelämän edustajien taitojen kehittämiseksi.....	2
1.1 Ammattiopisto Tavastia.....	2
1.2 Careeria.....	2
1.3 EDUKO.....	2
1.4 EKAMI.....	3
1.5 Koulutuskeskus Jedu.....	3
1.6 Jyväskylän palvelualan opisto.....	3
1.7 Ammattiopisto Lappia.....	4
1.8 LHKK.....	4
1.9 Ammattiopisto Livia.....	5
1.10 Luksia.....	5
1.11 Novida.....	5
1.12 Sakky.....	6
1.13 Sedu.....	6
1.14 Suomen Diakoniaopisto.....	6
1.15 SYO.....	6
1.16 Varia.....	7
1.17 Vamia.....	7
1.18 WinNova.....	7

1. Oppilaitosten kehittämät koulutukset ja toimet työelämän edustajien taitojen kehittämiseksi

1.1 Ammattiopisto Tavastia

- Työpaikkaohjaajakoulutusta monikulttuurisuudesta yhdessä Oppien osallisuuteen ESR-hankkeen kanssa.
 - opetusmateriaalien toteutus
 - kolme koulutuksen toteutusta ulkopuolisille työpaikkaohjaajille sekä kaksi pilotointia kuntayhtymän omalle henkilöstölle
 - tiedotus Tavastian somekanavissa ja www-sivuilla. Työpaikkaohjaajille koulutusta monikulttuurisuudesta - Ammattiopisto Tavastia (kktavastia.fi)

1.2 Careeria

- Ohjeet vieraskieliselle työpaikkaohjaajalle
 - Ohjeet ppt-muodossa sekä tiiviinä "taskuversiona", josta QR-koodilla pääsee tutustumaan pidempään ppt-versioon
- Selkokieliset arvioinnin kriteerit
- Careerian opettajille välitetään VIERKOn työpaikkaohjaaja-koulutus diasarjasta tiivistetty versio
- Mukana HoReCa-työelämäfoorumissa alustamassa teemaa "vieraskielisen opiskelijan ohjaaminen ja kielitietoisuus"
- Testataan syksyn aikana Moodlessa olevaa portfolioa osana vieraskielisten opiskelijoiden työelämässä oppimista. Portfolioa pyritään kehittämään työkaluksi, joka helpottaa opiskelijan, opettajan ja ohjaajan oikea-aikaista yhteydenpitoa ja työelämässä oppimisen raportointia.
- Vierkossa valmistettua kielitietoisuusesitettä jaetaan työpaikkaohjaajille.

1.3 EDUKO

- Työpaikkaohjaajien koulutusmateriaalin päivittäminen
- Kehitetty 15 osp kokonaisuutta sotealan työpaikkaohjaukseen, kielitietoisuuteen sekä monikulttuurisuusosaaminen täydentämiseen
- Järjestetty työpaikkaohjaajakoulutuksia, joissa käytetty päivitettyjä ohjaan.fi sivuston materiaaleja kielitietoisessa ja monikulttuurisessa ohjauksessa.
- Nostettu työpaikkaohjauksen sekä monikulttuurisuuden merkitystä eri alojen työelämäfoorumeissa.

1.4 EKAMI

- ohjaan.fi-sivuston kehittäminen siitä näkökulmasta, mitä tapahtuu siinä vaiheessa, kun opiskelija siirtyy työelämässä oppimisen jaksolle. Koulutuksessa käytetään selkeää kieltä ja selkeitä materiaaleja, mutta näin ei tapahdu välttämättä työelämässä.
- Työpaikkaohjaajan koulutuksen toteutus suunnitteilla.
- Koulutusiltapäivä työvalmentajille, koulunkäynninohjaajille ja oppimisvalmentajille 20.11.2024 vieraskielisen opiskelijan ohjaaminen ja kielitietoisuus teemalla. Työvalmentajat ym. ovat omilla aloillaan eikä heillä ole yhteisiä tapaamisia ja hyvien käytäntöjen jakamista.
- Suunnitelmissa Kouvolan ja Lappeenrannan kanssa yhteisiä aamukahvitilaisuuksia Teamsissä liittyen monikulttuuriseen työpaikkaan. Kommenttipuheenvuoroja keskustelua ja kysymyksiä.

1.5 Koulutuskeskus Jedu

- Iltapäivän koulutus teemalla vieraskielisen oppisopimusopiskelijan ohjaaminen mm. Kielitietoisuus, tukikeinoja kielen ohjaamiseen ja oppimiseen.
- Keskusteltu monimuotoisen työpaikkaohjaajakoulutuksen tarpeista.
- Keskusteltu työelämäyhteistyökumppaneiden kanssa työelämän moninaisuuden haasteita ja mahdollisista koulutustarpeista.

1.6 Jyväskylän palvelualan opisto

- Selkokielliset arvioinnin kriteerit tutkinnon osiin
- Työpaikkaohjaajien ajankohtaisiltapäivät, joissa työpaikkaohjaajat ja työelämässä ohjaavat opettajien tapaavat ajankohtaisten teemojen äärellä. Yhteisöllisyyttä ja ymmärrystä lisäävien koulutusiltapäivien aikana jaetaan hyviä käytänteitä, kuullaan opiskelijoiden ääntä (kokemuksia, tarpeita ja toiveita) esimerkiksi paneelikeskustelussa sekä kouluttaudutaan yhdessä ajankohtaisiin aiheisiin yhdessä työskennellen.
- Työelämässä oppimisen kansio työpaikkajaksolle, johon opiskelijalle ja työpaikkaohjaajalle koottu ko. työelämässä oppimisjaksoa koskevat aineistot ja ohjauksen tukimateriaalit.
- Kielisopimus työelämässä oppimisen työpaikkajaksolle. Kielisopimuksessa opiskelija asettaa omat tavoitteet ko. jaksolle ja ne käydään työelämässä oppimisen ohjauskeskustelussa läpi yhdessä opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja työelämässä oppimisen ohjaavan opettajan kanssa. Samalla sovitaan, miten kielen oppista tuetaan työpaikalla opiskelijan asettamiin tavoitteisiin pääsemiseksi.

1.7 Ammattiopisto Lappia

- Ammattiopisto Lappiassa järjestetään säännöllisesti työpaikkaohjaajien lyhytperehdytyksiä. Kehittämistyön myötä sisältöön on lisätty vieraskielisten ohjaamista ja kielitietoisuutta käsittelevä osuus.
- Lapin alueen työpaikkaohjaajille suunnitteilla työpajapäivä: aiheena kielitietoisuus.
- Laadittu selkeä kuvaus eurooppalaisen viitekehyksen (EVK) kielitaitotasosta käytettäväksi työelämäyhteistyössä.
- Verkostossa olemme jakaneet asiantuntijuutta aiheeseen liittyen.
- Kehittämistyö Vierko-hankkeen ja Monimuotoinen lappilainen työelämä (ESR+) - hankkeiden välillä. Keskiössä on ollut työelämäyhteistyö ja työpaikkaohjaajien kielitietoisuusosaamisen vahvistaminen. Monimuotoinen lappilainen työelämä (ESR+) - hankkeessa kehitetään työpaikoille jalkautuvaa kielitsempparitoimintaa. Työyhteisöstä valitaan kielitsemppariksi henkilö, joka toimii maahanmuuttajataustaisen työntekijän rinnallakulkijana ja kielen tukijana. Kielitsemppari tukee muita työyhteisön jäseniä selkeän kielen käytössä ja toimii esimerkillisenä työkaverina edistäen hyvää työilmapiiriä ja ryhmäytymistä.

Kielitsemppari

- valikoituu työyhteisöstä (yksi tai useampia)
- on maahanmuuttaneen rinnallakulkija ja tukee kielitaidon kehittymistä
- tukee muita työyhteisön jäseniä (esim. selkeän kielen käyttö)
- edistää hyvää työilmapiiriä

Lisätietoa: [Monimuotoinen lappilainen työelämä - lappia.fi](https://www.monimuotoinenlappilainen.fi)

1.8 LHKK

- Monikulttuurisuusosaaminen ohjauksessa – verkkokoulutus on täydellinen päivitys ohjaan.fi sivuston monikulttuurisuusosaaminen ohjauksessa verkkokoulutukseen.
- Verkkokoulutukseen liittyvä Teams-kesustelun pp-esitys ja tehty koulutusohjeet oppilaitoksia varten <https://ohjaan.fi/monikulttuurisuusosaaminen-ohjauksessa-verkkokoulutus/ohje-koulutuksen-jarjestajalle-verkkokoulutuksen-kayttoonottamiseksi/>
- Koulutuksen ohjeistus ohjaan.fi-verkoston jäsenille, jotka vetävät koulutusta.
- Ohjaan.fi verkkokouluttajat ohjattu käyttämään päivitettyä materiaalia.
- Vieraskielisiin opiskelijoihin liittyvän viestinnän kehittäminen: ohjeita omalle henkilökunnalle intranettiin vieraskielisen opiskelijan tukemiseen ja ohjaamiseen, oppilaitoksen kotisivuille ohjeita työpaikoille yms.
- Omia perehdytyksiä ja koulutuksia työelämän kumppaneille monimuotoisesta työyhteisöstä.
- Vastuupettajien auttaminen ja tukeminen vieraskielisen opiskelijan työelämässä oppimisen ohjaamisessa.

1.9 Ammattiopisto Livia

- Työllistymisen tukipolut erilaisille oppijoille - foorumi, aamubrunssi ja keskustelutilaisuus työpaikan edustajille.
- Ammattiopisto Liviassa järjestetään säännöllisesti työpaikkaohjaajakoulutusta, sen sisältöön lisätään hankkeen kautta tuotettu päivitetty vieraskielisten opiskelijoiden ohjaamista käsittelevä osuus.
- Paikallisesti keskusteltu ja kartoitettu työssäoppimispaikoissa työpaikkaohjaajien lisäkoulutustarpeista vieraskielisten opiskelijoiden ohjauksessa.
- Tehty tutustumisvierailu Turun AKK:n vieraskielisten opiskelijoiden opetukseen ja keskusteltu työssäoppimisen käytänteiden kehittämistä työssäoppimispaikoilla tukemaan työpaikkaohjaajia.
- Kehitetty vieraskielisten opiskelijoiden hoks tukitoimintoja tukemaan myös työssäoppimispaikkoja työssäoppimisen sisällössä ja tavoitteissa.

1.10 Luksia

- Kohti työtä -verkostoitumistilaisuus 22.10.2024 työnantajille, hankkeille ja muille vieraskielisiä ohjaaville sidosryhmille
 - Tilaisuus sisälsi keskustelua työelämän alueellisesta moninaisuudesta sekä työelämän vastaanottokyvykkyydestä
- Paikallisesti kartoitettu tarvetta työpaikkaohjaajakoulutuksille työpaikoilla, joissa on paljon vieraskielisiä harjoittelijoita
- Tehty yhteistyötä TP4:n työpaikkaohjaajakoulutuksen laatimisessa mukana olleen hanketyöntekijän kanssa
- Käyty keskustelua kielitietoisesta työpaikkaohjaajakoulutuksen tarpeista Luksian työpaikkaohjaajakoulutuksen vastuuhenkilön kanssa
 - Jalkaudumme pitämään työpaikalle vuoden 2025 alussa kielitietoisesta työpaikkaohjaajakoulutuksen

Kehitämme kielitietoisesta työpaikkaohjauksen markkinointia

1.11 Novida

- Työpaikkaohjaajille laadittu tiivis vinkkilista vieraskielisen opiskelijan kohtaamiseen ja ohjaamiseen työelämässä oppimisen jaksolla
- Työpaikkaohjaajakoulutuksen olemassa olevien materiaalien tarkentaminen ja koulutuksen toteutuksen kehittäminen vieraskielisten opiskelijoiden kohtaamiseen liittyen
- Yrityksille jaettava esite Novidan kansainvälisestä toiminnasta ja sen hyödyistä ajatellen myös vieraskielisiä opiskelijoita
- Työpaikkaohjaajien lisäkoulutustarpeen kartoitusta yritysvierailuilla
- Novidan verkkosivujen päivitys ja materiaalien lisääminen myös sinne

1.12 Sakky

- Kieli- ja kulttuuritietoisuus koulutus Teamsissa vieraskielisten työntekijöiden esihenkilöille, työpaikkaohjaajille ja kollegoille. Koulutuksesta on hyötyä myös vieraskielisten henkilöiden ohjaajille ja kouluttajille. Aiheena kulttuuri- ja kielierot työyhteisössä sekä selkosuomen käyttö.
- kieli- ja kulttuurisuusteemojen tuonti läpileikkaavasti työpaikkaohjaajakoulutukseen.

1.13 Sedu

- Työpaikkaohjaaja koulutusmateriaalin päivittäminen
- Alakohtaisia työpaikkaohjaajakoulutuksia esim. Sote-ala ja puhdistuspalvelu
- Puhtausalalle aamukahvit teamsissa Tukea työpaikkaohjaajille, aloitettu 23.10.2024. Keskustelu ja tukea ohjaukseen, työpaikkajakson sisältöön, näyttöön. Aiheet tulevat työpaikkaohjaajilta

1.14 Suomen Diakoniaopisto

- Yhteistyössä muiden hankkeiden kanssa on järjestetty lähde kuukausittain työpaikkaohjaajakoulutuksia. Koulutukset ovat olleet 1-2 tunnin mittaisia ja ne on pidetty Teamsissa. Koulutukset ovat olleet ilmaisia. Niitä on pidetty keväällä ja syksyllä 2024 ja ne jatkuvat. Koulutusten aihe on ollut kulttuuri- ja kielitietoinen ohjaaminen. kulttuuri- ja kielitietoisuudesta ja vain kielitietoisuudesta työpaikkaohjaajille.
- Työpaikkaohjaajakoulutuksiin on tehty kulttuuri- ja kielitietoinen ohjaus –materiaali, jota on jaettu kaikille osallistujille ja sitä on välitetty myös SDO:n yhteistyökumppanien työpaikkaohjaajille.
- Vierkossa valmistettua kielitietoisuusesitettä on painatettu ja esitettä jaetaan sekä oppilaitoksessa opetushenkilökunnalle että sen ulkopuolella työpaikkaohjaajille.
- On valmistettu kulttuuri- ja kielitietoinen ohjaaminen -materiaali maahanmuuttajataustaisille työpaikkaohjaajille ja koulutuksia tarjotaan loppuvuodesta 2024.

1.15 SYO

- Kehitä ohjaustaitojasi työpaikkaohjaajana (3x2h). Syksyn 2024 aikana on pidetty/pidetään kolme vuorovaikutteista webinaaria työpaikkaohjaukseen.
 - Aiheena on perusasiat ammatillisista tutkinnoista, niihin kuuluvista työelämässä oppimisesta, näytöistä ja niiden arvioimisesta.
 - opiskelijan (tai uuden työntekijän) perehdyttämisestä, ohjaamisesta ja arvioinnista
 - erityistä tukea tarvitsevien tai maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden/työntekijöiden kohtaaminen

1.16 Varia

- Uudistettu/kehitetty sekä työpaikkaohjaajille että opiskelijoille suunnattu, Osaamista ohjaustyöhön 15 osp kokonaisuus, joka pohjautuu Ohjaan.fi materiaaliin. Tämä on myös pilotoitu.

1.17 Vamia

- **Työpaikkaohjaajille tehdyt kartoitukset sekä keskustelutilaisuudet ohjaamisen kehittämistarpeista ja koulusten tarpeista**
- Työelämätapoamisten (erityisesti Tekniikan alan koulutukset) yhteydessä vieraskielisten rekrytointeihin sekä ohjaukseen liittyvät haasteet, ja yritysten tukeminen haasteiden kamppamisessa
- Paikallinen tutkinnon osa Teollisuuden työnopastaja, jossa hankkeen kautta seuraavaan toteutukseen sisältöinä monikulttuurisuus ja vieraskieliset työntekijät. Samoin sisältöteemoja työpaikkaohjaajien Teams- valmennuksiin (6 krt./vuosi). Näissä hyödynnetty hankkeessa tehtyjä yritys- ja opiskelijakartoituksia
- Eri alojen työelämämessut, joissa työnantajat saavat suoran kontaktin vieraskielisiin opiskelijoihin

1.18 WinNova

- työpaikkaohjaaja -koulutuspalveluihin on laadittu menettelyohje lokakuussa 2024.
- työpaikkaohjaajakoulutusta erityisillä opintokokonaisuuksilla, esimerkiksi suorittamalla Vieraskielisen opiskelijan ohjaaminen työpaikalla -opinnot.
 - Lähitoteutuksena tuotettavan työpaikkaohjaajakoulutuksen lähi-iltapäivän osuudesta vastaa alan opettaja yhdessä monikulttuurisuutta opettavan opettajan kanssa.
 - Työpaikkaohjaajille suunnattua koulutusta toteutetaan ensisijaisesti lähiopetuksena sekä nonstop -verkkovalmennuksena. Lähiopetusjakson kesto on pääsääntöisesti yksi iltapäivä. Koulutuksia järjestetään säännöllisesti 2–3 kuukauden välein. Opetusmateriaalit on yhtenäistetty.

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO-hankkeessa vuonna 2024.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2023 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella. VIERKO on kuudenkymmenen- kahden (62) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutus- kuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Oppimateriaalit:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)